

NEMOJTE ZABIT' NAŠ LIPI JEZIK!

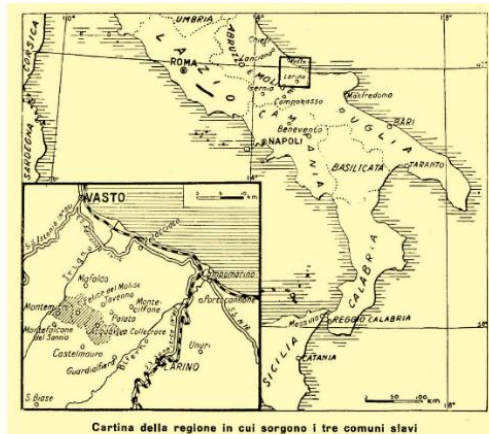

PETAR ŠIMUNOVIĆ
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Zrinski trg 11, HR-10000 Zagreb
petar@hazu.hr

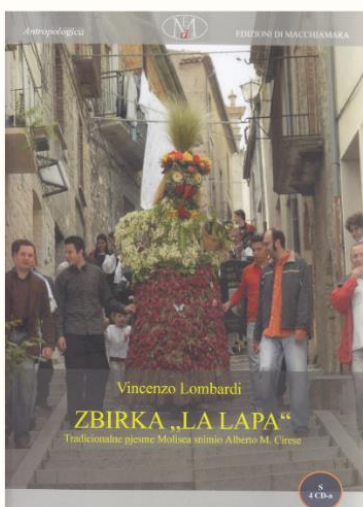
MOLIŠKI HRVATI I NJIHOVA IMENA MOLIZE I DRUGA NASELJA U JUŽNOJ ITALIJI U MOTRIŠTU TAMOŠNJIH HRVATSKIH ONOMASTIČKIH PODATAKA

"Izvidaj, povidaj, kogodi će slišat, stogodi će do tebe ostat"
moliški Hrvat

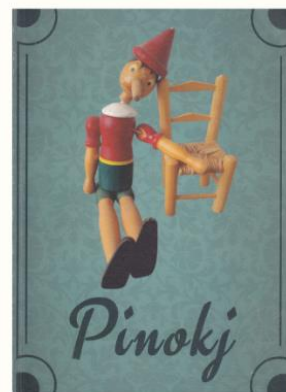
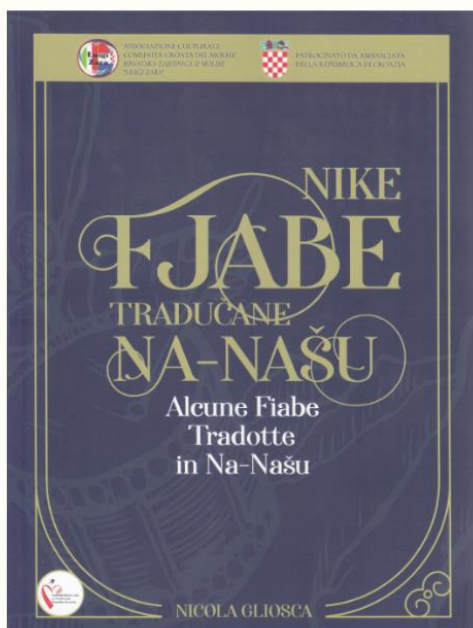
Slavenskih imena u srednjoj i južnoj Italiji bilo je mnogo već od ranoga srednjeg vijeka, a osobito iz razdoblja od 15. do 17. stoljeća. Autor u tim slavenskim imenima prepoznaje i tumači njihovo hrvatsko podrijetlo.

Cartina della regione in cui sorgono i tre comuni slavi

IZLOŽBA KNJIGA, ČASOPISA I RADOVA IZ ZBIRKE MOLIŠKIH HRVATA U FONDU KNJIŽNICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

NEMOJTE ZABIT' NAŠ LIPI JEZIK!

izložba knjiga, časopisa i radova iz *Zbirke moliških Hrvata*
u fondu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

KATALOG

autorica izložbe i kataloga Zrinka Vitković

KNJIŽNICA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Zagreb, lipanj/srpanj/kolovoz 2025.

O IZLOŽBI

Kao oblik promidžbe zasebnih knjižničnih zbirki tijekom ljetnih mjeseci (lipanj/srpanj/kolovoz) 2025. godine u galerijskom prostoru Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti predstavljena je *Zbirka moliških Hrvata* kroz izložbu pod naslovom „Nemojte zabit' naš lipi jezik: izložba knjiga, časopisa i radova iz *Zbirke moliških Hrvata* u fondu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti“. Pred najezdom Osmanlija moliški Hrvati prebjegli su u 15. i 16 stoljeću iz Podbiokovlja i Makarskog primorja (između rijeka Cetine i Neretve) u južnotalijansku pokrajinu Molise, živeći generacijama u trima selima (Acquaviva Collecroce/Živavoda Kruč, San Felice del Molise/Stifilić i Montemitro/Mundimitar) gotovo petsto godina. Građa pristigla donacijom u novoformiranu knjižničnu zbirku obuhvaća knjige (rječnici, romani, zbirke pjesama, prijevodi raznolikih književnih djela na moliškohrvatski jezik), časopise i CD-ROM-ove (zvučne knjige, audio CD-i) koji predstavljaju važan doprinos očuvanju etnolingvističkog identiteta najstarije i najmanje iseljeničke skupine Hrvata u Europi, a dostupna je zainteresiranoj javnosti u čitaoničkim prostorima Knjižnice HAZU. Bibliografski zapisi navede građe dostupni su u virtualnoj *Zbirci moliških Hrvata* Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – DiZbi (<https://dizbi.hazu.hr>).

« Nemojte zabit' naš lipi jezik! »
« Non dimenticate la nostra bella lingua! »

NICOLA NERI (1761 - 1799)

Citat preuzet s naslovnice časopisa *Naš jezik : glasilo molizanskih Hrvata = La nostra lingua : organo delle „Pro loco“ dei paesi croati del Molise*, 4/listopad=ottobre (1970)

1. **Kapučet crnjeli = Capucetto rosso** / [braća Grimm]. *Nike fabe tradučane na-našu = Alcune fiabe tradotte in na-našu* / autore Nicola Gliosca ; disegni Chiara Camillo. [S. l.] : [s. n.], 2022. Str. 171.
2. **Nike fabe tradučane na-našu = Alcune fiabe tradotte in na-našu** / autore Nicola Gliosca ; disegni Chiara Camillo. [S. l.] : [s. n.], 2022.
3. **Naša rič : slavenski-molisanski glasnik = corriere mensile slavo-molisano**, 1/rujan=settembre. Roma : Karol Kleszczynski, 1967.
4. **Il vangelo di Marco = [Vandžej Markin : tradučan na-našu]** / tradotto in na-našu da Nicola Gliosca. [S. l.] : [s. n.], 2022.
5. **Comune di San Felice del Molise**. Brošura. [S. l.] : [s. n.], [s. a.].
6. [CD 1; CD2; CD3; CD4] / snimio Alberto M. Cirese. Popratna elektronička građa uz: *Zbirka "La Lapa" : tradicionalne pjesme Molisea* / Vincenzo Lombardi ; prijevod s talijanskog Davida Antunovića. Bagnoli del Trigno : Edizioni di Macchiamara, 2022.
7. **Sep aš Mena : romanzo** / Nicola Gliosca ; ovu štoriju je ju lejija Rino John Gliosca. Zvučna knjiga na audio CD-ROM-u. [S. l.] : [s. n.], [s. a.].
8. **Kada i odakle su odselili molizanski Hrvati = Quando e da dove emigravano i croati del Molise** / Ante Ujević. Posebni otisak. Grottaferrata : Božidar Vidov, 1969.
9. **I paesi croati del Molise**. Brošura. [S. l.] : [s. n.], [s. a.].
10. **Cartina della regione in cui sorgono i tre comuni slavi**. Preslika zemljopisne karte talijanske pokrajine Molise iz: *Naša rič : slavenski-molisanski glasnik = corriere mensile slavo-molisano*, 1/rujan=settembre. Roma : Karol Kleszczynski, 1967. Str. 2.
11. **Prilog proučavanju podrijetla molisanskih Hrvata = Saggio sulla ricerca dell'origine dei croati del Molise** / Nikola Ivanović. *Naš jezik : glasnik*

molizanskih Hrvata = La nostra lingua : organo delle "Pro loco" del paesi croati del Molise, 4/listopad=ottobre. Roma : Karol Kleszczynski, 1970. Str. 12-13.

12. **Pinokj : (Pinocchio)** / [Carlo] Collodi ; tradučan na-našu do Nicola Gliosca. [S. 1.] : [s. n.], 2023.
13. **Vocabolario polinomico e sociale italiano-croato molisano : lessico dello spazio pubblico : figure dell'autorità, mestieri e lavori : raccolta della memoria orale** / a cura degli Sportelli linguistici comunali di Acquaviva Collecroce, Montemitro, San Felice del Molise. Mnamon : Associazione Redazione Rivista Kamastra, 2020.
14. **Moliški Hrvati i njihova imena : Molize i druga naselja u južnoj Italiji u motrištu tamošnjih hrvatskih onomastičkih podataka** / Petar Šimunović. *Folia onomastica Croatica*, 20. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, 2011. Str. 189.
15. **Giovanni de Rubertis : le lettere scritte a Graziadio Isaia Ascoli tra il 1863 ed il 1964** / Rino John Gliosca. [S. 1.] : [s. n.], 2023.
16. **Panoramica di San Felice del Molise** / disegno di M. Lalli. Preslika fotografije iz: *Naša rič : slavenski-molisanski glasnik = corriere mensile slavo-molisano*, 1/rujan=settembre. Roma : Karol Kleszczynski, 1967. Str. 14.
17. **San Felice del Molise – Stafilić**. Panoramska fotografije iz brošure: *I paesi croati del Molise*. [S. 1.] : [s. n.], [s. a.].
18. **Panoramica di Montemitro – Mundimitar** / disegno di M. Lalli. Preslika fotografije iz: *Naša rič : slavenski-molisanski glasnik = corriere mensile slavo-molisano*, 1/rujan=settembre. Roma : Karol Kleszczynski, 1967. Str. 4.
19. **Aquaviva Collecroce : Kruč o Živavoda Kruč : tre antichi misteri e tradizioni**. *Al di la' del mare... : suggestioni ed emozioni nei paesi croati del Molise : Acquaviva Collecroce, Montemitro, San Felice del Molise*. [S. 1.] : [s. n.], [s. a.].

20. **Panoramica di Acquaviva Collecroce – Živavoda Kruč** / disegno di M. Lalli. Preslika fotografije iz: *Naša rič : slavenski-molisanski glasnik = corriere mensile slavo-molisano*, 1/rujan=settembre. Roma : Karol Kleszczynski, 1967. Str. 6.
21. **Le colonie serbocroate nell'Italia Meridionale** / Milan Rešetar ; traduzione italiana, prefazione, note, bibliografia a cura di Walter Breu e Monica Gardenghi. Campobasso : [s. n.], 1997.
22. **Kalendar na ikavsko-štokavskom govoru stanovnika hrvatskog podrijetla Mundimitra-Sti Filića-Kruča u pokrajini Molise, Italija = Calendario in dialetto delle localita dell'isola linguistica croata nel Molise : Montemitro - San Felice - Acquaviva Collecroce** / [redaktor Božidar Vidov]. Toronto : [s. n.], 1975.
23. **Ali tagliate : parole di un libro incompiuto : in ricordo di Agostina Piccoli = Podrezana krila : riječi nedovršene knjige : u spomen Agostine Piccoli** / Agostina Piccoli. Vasto : Cannarsa editore, 1999.
24. **Usmene i pučke pjesme molizanskih Hrvata** / Ivan Mimica. *Adrias : zbornik Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu*, 6/7. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1995/1997. Str. 115.
25. **Dizionario croato molisano di Acquaviva Collecroce : dizionario plurilingue della lingua slava della minoranza di provenienza dalmata di Acquaviva Collecroce in Provincia di Campobasso : dizionario, registri, grammatica, testi** / Walter Breu, Giovanni Piccoli ; con la collaborazione di Snježana Marčec. Campobasso : [s. n.], 2000.
26. **Tezor do Brihandi = Il tesoro dei briganti : romanzo** / Nicola Gliosca. [S. l.] : [s. n.], 2011.
27. **Vokabolarij ilustrani za dicov + libar za sa naučit lejit : na našu-italiano-hrvatski = Vocabolario illustrato per bambini + abecedario = Slikovni rječnik za djecu + abeceda** / autore e redattore Pasqualino Sabella ; [illustrazioni Biagina Vetta]. [S. l.] : Associazione culturale Comunità croata del Molise "Luigi Zara"= Kulturno društvo Hrvatska zajednica u Molise "Luigi Zara", 2018.

28. **Prolegomena za rječnik govora Montemitra** / Agostina Piccoli. *Filologija : časopis Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, 22/23. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1994.
29. **Baština moliških Hrvata : pjesme i zapisi = Il patrimonio culturale dei Croati molisani : canzone e scritti** / [urednik Ivan Kačurov ; notograf Nikola Bišćan]. Zagreb : Marabu, 1995.
30. **Hiža do Templari = La casa dei Templari : romanzo** / Nicola Gliosca. [Campobasso] : Palladino editore, 2010.
31. **Sant'angelo in Palazzo - Sandanjin** / Nicola Gliosca, Rino John Gliosca. [S. l.] : [s. n.], 2023.
32. **Ruzulin : [romanz]** = **Rosolino : romanzo** / Nicola Gliosca. Larino : Editrice di Girolamo, 2015.
33. **Štice... do srca : poesie** / Nicola Gliosca. [S. l.] : [s. n.], 2008.
34. **Tjedan moliških Hrvata = Settimana dei croati del Molise, Zagreb, 16. - 21. 6. 1996.** / urednik Hrvoje Salopek. Zagreb : Hrvatska matica iseljenika, 1996.
35. **Zbirka "La Lapa" : tradicionalne pjesme Molisea** / Vincenzo Lombardi ; snimio Alberto M. Cirese ; prijevod s talijanskog Davida Antunovića. Bagnoli del Trigno : Edizioni di Macchiamara, 2022.
36. **Aquaviva Collecroce = Kruč, Montemitro = Mundimitar, San Felice del Molise = Filić. Al di la' del mare... : suggestioni ed emozioni nei paesi croati del Molise** : *Acquaviva Collecroce, Montenitro, San Felice del Molise*. [S. l.] : [s. n.], [s. a.].
37. **Naš jezik : glasnik molizanskih Hrvata = La nostra lingua : organo delle "Pro loco" del paesi croati del Molise**, 3/srpanj=luglio; 4/rujan=settembre; 4/prosinac=dicembre. Roma : K. Kleszczynski, 1969-1970.

38. Passato e presente (o avvenire) nei nostri campi / Matteo Ferrante. *Naš jezik : glasnik molizanskih Hrvata = La nostra lingua : organo delle "Pro loco" del paesi croati del Molise*, 4/kolovoz=agosto. Roma : K. Kleszczynski, 1970. Str. 11.